WorksheetCloud.com - Memorandum

Vak: Graad 9 Afrikaans: Huistaal
Onderwerp: Afrikaans Huistaal: Eksamen Kwartaal 2
Totaal: 104 Punte

---

1. syfers | rangorde — 4 punte

Verduideliking:
Dui dit 'n **rangorde** aan, is dit ‘n **rangtelwoord** en as jy dit **nie** in syfers kan uitdruk **nie**, kan dit nie **bepaal** word nie.

---

2. metafoor | personifikasie — 4 punte

Verduideliking:
Ruan <u>is</u> 'n wolf. Ruan word met 'n wolf vergelyk, maar hier word hy gelykgestel aan 'n wolf sonder om *soos* te gebruik. Dit is dus 'n metafoor.

Die saaglem <u>sing</u> deur die ysterstaaf. Die saaglem word beskryf met 'n menslike eienskap, dus is dit personifikasie.

---

3. metafoor — 3 punte

Verduideliking:
Haar hartklop <u>is</u> 'n dawerende hoefslag. *Hartklop* word gelykgestel aan *dawerende hoefslag* <u>sonder soos</u>, dus is dit 'n metafoor.

---

4. C: kappie — 4 punte

Verduideliking:
Die volgende vokale (ook klinkers genoem) kan ’n kappie hê: **e, i, o en u.**

Die kappie word gebruik om 'n uitgerekte lang klank aan te dui. Byvoorbeeld: môre, brûe, lê

---

5. D: kwartel — 4 punte

Verduideliking:
Sy is so doof <u>soos</u> 'n kwartel is 'n vaste uitdrukking (*vergelyking*) wat 'n sterker woordprent skep deur die beeldspraak.

---

6. klein maer | "klein maer" — 3 punte

Verduideliking:
Die voorwerp in die sin is **"hondjie".** Die woorde "klein" en "maer" beskryf die hondjie.

Kry meer inhoud by **www.worksheetcloud.com**
Kopiereg Learning Lab Apps (Edms.) Bpk. Alle regte voorbehou.

---

7. B: Die kinders sing 'n liedjie mooi. 4 punte

Verduideliking:
Wanneer daar na die **bedrywende sin** gekyk word, is daar sekere eienskappe wat opgemerk kan word, spesifiek as daar gekyk word na die **werkwoorde - het, is** of **was + ge-.**

---

8. onwaar 2 punte

Verduideliking:
As iemand in die pad gesteek is beteken dit dat hulle afgedank is by hulle werk.

---

9. Die seuns sal rugbyspelers in die winter wees. 3 punte

Verduideliking:
Toekomende sinne kom nog, is amper ‘n wens of ‘n vooruitskatting. (sal, gaan...)

Die hulpwerkwoord "is" word vervand met "sal" en "wees" staan aan die einde van die sin.

---

10. waar 2 punte

Verduideliking:
So glad <u>soos</u> seep is 'n *vergelyking* wat as vaste vorm gebruik word.

---

11. Haar sussie **|** is elke dag **|** deur Susan **|** opgepas 8 punte

Verduideliking:
Haar sussie is elke dag deur Susan opgepas.

In die **Lydende Vorm** verander werkwoord 1 soos volg: Verlede Tyd - ***is***
In die **Lydende Vorm** verander werkwoord 2 soos volg: Verlede Tyd - ***ge+werkwoord***

Voornaamwoorde verander sodat die betekenis dieselfde bly.

---

12. Tussenwerpsel | 'n Uitroep of uiting wat alleen kan staan, word 'n tussenwerpsel genoem. 3 punte

Verduideliking:
'n Tussenwerpsel is 'n uitroep wat emosies/gevoelens uitdruk. Dit kan gebruik word om **emosies** soos *verskrikking, opgewondenheid* of *jammerte* te beskryf.

---

13. C: Hy kies die hasepad. 4 punte

Verduideliking:
Die haas word eeue lank beskou as 'n vreesbevange dier en in die ou tyd het hulle 'n lafaard ook 'n haas genoem.

Kry meer inhoud by **www.worksheetcloud.com**
Kopiereg Learning Lab Apps (Edms.) Bpk. Alle regte voorbehou.

---

14. word | "word" 3 punte

Verduideliking:
Koppelwerkwoorde word gebruik waar daar **koppeling** van die werkwoord nodig is.
Voorbeelde:

• Die vrou **is** haastig. (Koppeling tussen "Die vrou" en "haastig").

---

15. waar 2 punte

Verduideliking:
Elke **soort** sin het 'n spesifieke funksie: **Uitroep, vraag, stelling en bevel.**

---

16. : **|** " **|** , **|** ! **|** . 10 punte

Verduideliking:
'n **Bevelsin** is 'n versoek of bevel, bv. "Gaan haal my boek." , "Lees die teks en beantwoord die volgende vrae.", "Steek jou hand op wanneer jy die antwoord ken!"
So 'n sin het gewoonlik, maar hoef nie altyd, 'n uitroepteken te hê nie.

---

17. A: dubbelpunt 4 punte

Verduideliking:
Lees- en skryftekens:

Leestekens staan altyd **tussen woorde** en **skryftekens** is **deel van die woord.**

---

18. A: twee 4 punte

Verduideliking:
As twee sinne saamgevoeg word, het elkeen sy **eie sinsdele** wat in die **saamgestelde sin** opgeneem word. 'n Saamgestelde sin het dus altyd twee gesegdes.

---

19. voeg **|** saam 4 punte

Verduideliking:
Voegwoorde lyk gewoonlik kort en onbeduidend, maar het 'n groot invloed op die betekenis van die sin. Vergelyk byvoorbeeld die volgende drie sinne:

Hy ***nog*** sy hou van Hans.
Ek ***en*** hy hou van Hans.
Ek ***of*** hy hou van Hans.

Kry meer inhoud by **www.worksheetcloud.com**
Kopiereg Learning Lab Apps (Edms.) Bpk. Alle regte voorbehou.

20. onwaar 2 punte

Verduideliking:
Elke soort sin het sy eie funksie - om iemand te **bevee**l, **uit te roep**, 'n **stelling** te maak of 'n **vraag** te vra.

'n Uitroepsin skree iets uit. 'n Stelsin maak 'n stelling.

---

21. moeilikheid | probleme | ellende | sorge | bekommernisse 3 punte

Verduideliking:
Hierdie idioom herinner ons daaraan dat alhoewel ander mense dikwels lyk asof hulle lewens sorgvry is, hulle ook hulle eie probleme het waarvan ons dalk nie weet nie.

---

22. uitgespreek | skryf 2 punte

Verduideliking:
As ons 'n **afkorting** lees, spreek ons die **oorspronklike woord of woorde** voluit uit.

---

23. waar 2 punte

Verduideliking:
Attributief = (*n* ***kort*** *rok*; *die* ***opgewonde*** *gehoor*)

Predikatief = (*die rok is* ***kort****; die gehoor is* ***opgewonde***)

---

24. Johan, slaan, die bal | Johan, slaan, bal | Johan, slaan, die bal. | Johan, slaan, bal. 3 punte

Verduideliking:
'n Enkelvoudige sin kan in drie dele opgedeel word, naamlik die **onderwerp (wie?)**, **gesegde (doen?)** en **voorwerp (wat?).**

---

25. onwaar 2 punte

Verduideliking:
Bedrywende vorm: Die onderwyser sal voor die eksamen baie huiswerk gee.

---

26. B: nou 4 punte

Verduideliking:
Omdat ons in die **indirekte rede** iets vertel wat reeds gebeur het, verander die **tydwoorde**.

---

27. ABSA 3 punte

Verduideliking:
Hierdie akroniem (ABSA) word as 'n **gewone woord** uitgespreek en is dus 'n **letterklankwoord.**

Kry meer inhoud by **www.worksheetcloud.com**
Kopiereg Learning Lab Apps (Edms.) Bpk. Alle regte voorbehou.

28. tyd | hulpwerkwoord van tyd | "Het" is 'n hulpwerkwoord van tyd. 3 punte

Verduideliking:
Die hulpwerkwoord help die werkwoord en die sin om in ‘n ander **tydsvorm** te wees. "Het" help om te wys in watter "tyd" die sin afspeel.

---

29. Hulle oefen 3 keer 'n week, daarom speel hulle goeie rugby. | Hulle oefen drie keer 'n week, daarom speel hulle goeie rugby. 3 punte

Verduideliking:
'n Voegwoord is nodig om die twee sinne as een sin te skryf. Byvoorbeeld:

Tania is siek, _maar_ sy het skool toe gekom.

---

30. waar 2 punte

Verduideliking:
EBW is 'n skoolvak in die Senior Fase (graad 7 tot 9).

Totaal: 104 Punte

Kry meer inhoud by **www.worksheetcloud.com**
Kopiereg Learning Lab Apps (Edms.) Bpk. Alle regte voorbehou.